

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35425
Nom	Literatures esclaves
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1003 - G. Estudis Hispànics	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	47 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1001 - Grau Filologia Catalana	49 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1002 - Grau de Filologia Clàssica	51 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1003 - G. Estudis Hispànics	57 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1013 - Grau en Filologia Clàssica	51 - Literatura de FB (C1)	Optativa

Coordinació

Nom

PIROZHENKO ., OLGA

Departament

340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

Aquesta assignatura s'insereix en el mòdul 'Formació general filològica' i en la matèria Literatura de segones llengües. La finalitat d'aquesta assignatura és ampliar la competència adquirida pels estudiants en etapes anteriors (gèneres literaris, procediments estilístics, moviments i èpoques temàtiques, etc.), bé en la literatura de la seua llengua materna o de segones llengües, en una doble direcció: el coneixement de la literatura russa i el desenvolupament de la interculturalitat. El nostre plantejament intenta potenciar una major autonomia en l'alumne quant a la seua manera de pensar i de comprendre el món i societat que l'envolta; així, al costat dels nous coneixements particulars de la literatura russa, l'alumne ha de desenvolupar els conceptes d'interculturalitat i intertextualitat, concordes amb la competència plurilingüe i intercultural.

Aquesta assignatura pretén introduir l'alumne en la literatura russa des dels seus orígens fins a principi del segle XXI mitjançant un plantejament integrador de la literatura i de la història. Per al desenvolupament de l'assignatura, l'alumne comptarà amb tots els materials i recursos necessaris que li permeten percebre i distingir les claus històriques, biogràfiques, filosòfiques, literàries i estilístiques de la literatura russa.

Així mateix, es fomentarà la cooperació a través del treball en equip a fi d'estimular la capacitat crítica i autocrítica dels aprenents.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris els coneixements previs de la literatura russa. Restriccions oficials [Els nostres títols no en tenen]. Coneixements previs de caràcter genèric: conèixer gèneres literaris, procediments estilístics, moviments i èpoques temàtiques, coneguts de la seua literatura materna.

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Adquirir i retenir els coneixements bàsics sobre la literatura russa i literatures esclaves, els moviments literaris i les figures més representatives de la literatura russa des dels segles medievals fins a principi del segle XXI.
- Comprendre i usar adequadament la terminologia dels conceptes claus per a interpretar les obres literàries a partir del coneixement de les seues formes convencionals específiques (gèneres, procediments retòrics, etc.).
- Tenir capacitat per a interpretar els valors dels contextos polítics, històrics i literaris en què es mouen els principals autors russos i es gesten les seues obres literàries.
- Saber desenvolupar tècniques per a l'anàlisi crítica de les obres literàries.
- Tenir capacitat per a la cerca de la informació bàsica sobre els temes seleccionats, síntesi d'aquests i disseny d'investigacions posteriors.
- Tenir capacitat per a relacionar els coneixements adquirits amb aplicacions professionals docents o culturals.
- Tenir capacitat d'argumentació i de debat entorn dels temes assenyalats en els continguts.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. El mon eslau pre-cristià

1. Generalitats sobre el poble eslau
 - 1.1. Localització territorial i etnogènesi dels pobles eslaus
 - 1.2. Les llengües esclaves. Leslau comú
2. El paganisme
3. La literatura popular: contes, apòcrifs, cançons èpiques (bylini), cançons líriques i de festa, proverbis i refranys

2. Tema 2. La literatura dels eslaus a l'Alta Edat Mitjana

1. Context històric
2. Alta edat mitjana. Llengua i escriptura de l'alta edat mitjana eslava
3. La literatura eslavoeclesiàstica dels eslaus occidentals
4. La literatura dels eslaus orientals
 - 4.1. Trets específics de la literatura russa antiga
 - 4.2. Gèneres de la literatura russa antiga. La Paraula sobre la llei i la gràcia, la Crònica de Nèstor, el Conte de la campanya d'Ígor

3. Tema 3. La literatura russa a la baixa Edat Mitjana

1. Evolució lingüística
2. Estils i compilacions
3. Cant del desastre de la terra russa. Súplica (Molenie (slovo) Daniíla Zatóchnika) de Daniil Zatochnik
4. El Cicle de Kulikovo (Zadónschina)
5. Lalliberament dels mongols i turbulents conflictes religiosos i polítics que van generar una àmplia

literatura polèmica en prosa (obres per Nil Sorski i Ióssif Volotski)

6. Literatura laica: Viatge allèn de les tres mars, per Afanasi Nikitin

4. Tema 4. La literatura moscovita dels segles XVI-XVII

1. Separació de Moscou d'Europa occidental
2. L'activitat política i literària d'Ivan el Terrible i dels seus adversaris
3. El primer impressor rus Ivan Fiódorov i el primer llibre rus imprès (l'Apòstol, 1564).
4. La literatura profana: el Domostrói, Póvest o Petré i Fevróni per Ermolai-Erast
5. Lluites religioses. El cisma a l'Església ortodoxa russa. Vida de l'arxipreste Avakum (1672-1675)
6. La reforma de Pere el Gran i el seu impacte en les lletres russes. La influència occidental en la vida cultural; els orígens del teatre i de la versificació russa
7. Gèneres de la literatura russa dels segles XVI-XVII
8. Les narracions costumistes anònimes Relat de dolor/Mala sort (Póvest o gore i zloschasti) (segona meitat del segle XVII), i la satírica Relació del jutjat de Shemyaka (Póvest o Shemiákinom sudé) (segle XVII)

5. Tema 5. Segle XVIII - 'Segle de les Llums'

1. El context històric del segle XVIII
2. Períodes literaris
3. El classicisme rus
 - 3.1. La teoria literària. Vasili Trediakovski (1703-1769) i Mikhaïl Lomonósov (1711-1765).
 - 3.2. Característiques del teatre classicista rus. Fiódor Vólkov (1729-1763) i Denís Fonvizin (1745-1792)
 - 3.3. La poesia i la rondalla. Mikhaïl Jeráskov (1733-1807), Gavril Derzhavin (1743-1816) i Ivan Krilov (1769-1844)
 - 3.4. La novel·la de denúncia social. Aleksandr Radíshev (1749-1801)
4. El sentimentalisme. Nikolái Karamzín (1766-1826). Visió del món i la seua oposició davant el classicisme. Bednaya Liza

6. Tema 6. Literatura del segle XIX. Segle d'Or

1. Introducció al context històric del segle XIX
2. Procés i períodes literaris
3. El Romanticisme
4. Aspectes del realisme rus. Naturalisme i realisme màgic
5. El simbolisme de final de segle
6. Prosistes i poetes més significatius del segle XIX:
 - 6.1. Aleksandr Pushkin i els seus contemporanis (I. Krilov; A. Griboedov; M. Lérmontov). (Poemes i rondalles selectes, Eugeni Oneguín, Petites tragèdies, Un heroi del nostre temps)
 - 6.2. Nikolai Gógol: del tradicionalisme cristià a l'ascètica mística. Cicle de contes Mírgorod. Realisme màgic. El capot. El nas
 - 6.3. Ivan Turguénev: el conflicte entre la fe i la raó. Contes. Les memòries d'un caçador (Mumú). Poemes en prosa

- 6.4. Fiódor Dostoievski. El retorn a l'ortodòxia i el concepte de lliure albir. Novel·les. El doble. Crim i càstig. Els germans Karamàzov
- 6.5. Lev Tolstoi: la cerca de Déu i la crisi espiritual. Relats de Sebastòpol. La sonata de Kreutzer. Anna Karènina
- 6.6. Ivan Gontxarov. Oblómov
- 6.7. Anton Txékhov. Del realisme crític a l'espiritualisme. Conte humorístic. Cirurgia. La mort dun funcionari. Conte social. Vanka. Conte psicològic. Kashtanka. La dama del gosset. Teatre finisecular. El jardí dels cirerers

7. Tema 7. La literatura del segle XX. La revolució d'Octubre i les seues conseqüències

- 1. La societat i literatura russes en el segle XX
 - 1.1. La poesia com a nucli de l'Edat de Plata. Acmeistes, futuristes, impressionistes
 - 1.2. Les escoles teatrals del primer terç de segle
 - 1.3. La literatura soviètica i la seua poputchiki. La trajectòria literària de Leonid Andréiev. Judes Iscariot. Mikhaïl Bulgàkov. El mestre i Margarida
- 2. Maksim Gorki i el seu entorn. Cançó del petrell. Drames
- 3. L'avantguarda. Art i societat en la revolució (Vladímir Maiakovski)
- 4. El realisme socialista: narrativa, poesia, dramatúrgia
- 5. La llibertat d'expressió en els períodes de desglaç i estancament

8. Tema 9. La perestroika i el fi de l'era soviètica (finals del segle XX i començaments del segle XXI)

- 1. La renovació en la literatura. La prosa històrica: Deti Arbata (Els fills de l'Arbat) (1987), d'Anatoli Ribakov; Dalshe, dalshe, dalshe (Més, més i més) (1988) de Mikhaïl Shatrov; Nochevala tuchka zolotaja (Pernoctava el núvol daurat) (1988).
 - 1.1. La postmodernitat
 - 1.2. Autors postmodernistes:
 - 1.2.1. V. Pelevin, Chapaev i pustota (Txapàiev i el buit) (1996), Generació P (2001) Sviaschennaia kniga oborotnia (El llibre sagrat del llicantrop) (2005), Omon Ra (2003)
 - 1.2.2. D. Lípskerov Sorok let Chandzhou (Quaranta anys de Chandzhou) (1997), Prostranstvo Gotliba (L'espai de Gotlib) (1998) i Oseni ne bidet nicogda (Mai hi haurà tardor) (2004)
 - 1.2.3. V. Sorokin. Goluboe sale (Llard blau) (1999) i Liod (El gel) (2002), Donen oprichnika (El dia de l'Oprichnik) (2006)
- 2. Altres tendències de principi del segle XXI. B. Akunin, A. Marinina: la novel·la policíaca; D. Dontsova (1952): la novel·la policíaca irònica. El realisme metafísic: Yu, Mamleev

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	14,00	0
Lectures de material complementari	6,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge s'articula entorn de dos tipus d'activitats (presencials i no presencials):

Les activitats formatives presencials representen el 40% dels crèdits ECTS (2,4 crèdits, 60 hores lectives).

La metodologia suposa oferir en les classes teòriques a l'alumne la informació bàsica dels continguts previstos en el programa mitjançant classes presencials, amb el suport, sempre que siga possible, de material teòric prèviament posat a la disposició dels alumnes i de material audiovisual a emprar a l'aula. Els alumnes han de completar aquesta base en les hores no presencials amb el repàs de la bibliografia general i específica indicada, i han de realitzar qüestionaris de lectura comprensiva relatius als diferents temes teòrics programats.

Entre les activitats formatives es proposa:

- exposició de continguts teòrics en classe;
- realització de treballs relatius als temes del programa, amb la finalitat de cobrir els crèdits no presencials;
- lectura i comentari en classe d'una selecció de textos literaris als quals s'hauran d'aplicar els continguts teòrics exposats prèviament;
- lectura de versions en espanyol d'obres literàries esclaves representatives;
- lectures i, si és el cas, recensió d'articles, capítols de llibres o monografies que s'indiquen durant el desenvolupament del temari;
- assistència a activitats acadèmiques d'interès general o particular de l'assignatura. Aquestes activitats es determinaran durant el mateix curs acadèmic i en funció d'aquest.

Classes teòriques:

La principal activitat docent se centra en les classes teòriques, en què el professor transmet, de manera oral o audiovisual, una sèrie de coneixements al voltant de la història de les literatures esclaves de manera coherent i accessible. Tot això no suposa que l'alumne haja de limitar-se a l'estudi de les anotacions de classe, sinó que ha de preparar l'assignatura sota l'orientació del professor acudint a les fonts necessàries i realitzant les activitats proposades per a les sessions pràctiques. Les classes teòriques sobre cadascun dels temes del programa segueixen el desenvolupament puntual especificat en cadascun d'ells, amb el suport de la lectura per part de l'alumne, prèvia o simultània a les explicacions en classe, de les obres recomanades o de diversos textos subministrats.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques, de suport a les classes teòriques, consisteixen en el comentari de la bibliografia bàsica, en l'exposició i anàlisi de textos per a l'exemplificació dels aspectes considerats. S'apuntaran una sèrie de temes centrals de les classes pràctiques, els debats o els comentaris de les quals estaran a càrrec dels estudiants sota la supervisió de la professora.

Altres activitats:

Les activitats no presencials i tutories representen el 60% del volum de treball (3,6 crèdits, 90 hores). Aquest treball personal comprèn l'elaboració de treballs individuals o en grup sobre corrents literaris, temes o obres. Per a això es requereix la consulta bibliogràfica i la lectura crítica de textos representatius d'aquestes qüestions, el foment d'un esperit reflexiu, i la implicació activa de l'estudiant en el procés de construcció dels seus coneixements de la gramàtica normativa, entre altres.

Es fa servir l'aula virtual per a proporcionar material de suport a les classes i exposicions, així com per a tenir informat l'alumnat d'avisos, instruccions i convocatòries d'interès que isquen publicades.

AVALUACIÓ

L'avaluació compleix diverses funcions, que tenen una estreta relació amb totes les etapes del procés d'ensenyament-aprenentatge.

- 1.- Donar a conèixer resultats del procés
- 2.- Motivació i estímul de l'aprenentatge
- 3.- Atorgament apropiat de qualificacions

- 4.- Orientació a l'estudiant en el seu grau d'avanç
- 5.- Diagnòstic i pronòstic
- 6.- Promoció dels estudiants, a través d'assignació de qualificacions justes
- 7.- Retroalimentació, amb el reforç de les àrees necessàries
- 8.- Autocrítica docent
- 9.- Planificació d'etapes posteriors del procés

L'avaluació consta de 2 parts diferenciades:

Tipus d'avaluació	% sobre final
a) Examen escrit individual	30%
b) Assistència a classes, participació en classes i activitats pràctiques	70%

Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari aconseguir-ne almenys un 70%.

Criteris d'avaluació

Teoria

El sistema d'avaluació es basa en el control de les competències que l'estudiant ha d'adquirir. Els procediments són tant quantitatius com qualitatius, i quant als criteris d'avaluació emprats en aquesta matèria per a la qualificació final, apliquem procediments de l'avaluació contínua formativa (70%) i de l'avaluació final o sumativa (30%).

L'avaluació contínua comprèn el control esporàdic de l'assistència a classe, la participació activa a l'aula (tasques i activitats, preguntes orals, actitud col·laboradora) i la lectura obligatòria d'una obra de les literatures esclaves, de la qual s'ha de presentar una ressenya, en què ha de quedar reflectida la visió personal i la capacitat crítica sobre les qüestions que es consideren més rellevants de l'obra llegida; tot això suposa el 30% de la nota final. Per la seua banda, l'avaluació sumativa es justifica perquè permet valorar els coneixements adquirits i consolidats durant el desenvolupament de l'assignatura. Es tracta d'una prova individual escrita relacionada amb els aspectes més rellevants del contingut de l'assignatura i representa el 30% de la nota final. El tipus i estructura de l'examen final consisteix en preguntes breus que seran extretes d'una bateria de qüestions formulades al llarg del curs. La pràctica honesta i intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs

presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compisició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

Pràctiques

En la primera sessió del curs es realitzarà una prova tipus test per a conèixer el nivell formatiu dels estudiants sobre la teoria de la literatura.

Al llarg del curs es realitzaran proves d'adquisició de coneixements els resultats dels quals seran informatius per a l'alumne i per al professor. Així mateix, forma part d'aquesta avaluació la realització d'un treball escrit, individual, que pot ser exposat en classe, sobre una de les obres literàries seleccionades pel professor i indicades en la bibliografia. El professor lliura un guió per a fer el treball i marca la data de lliurament; també els alumnes poden triar una obra diferent de les proposades pel professor. La valoració del treball suposa fins al 40% de la qualificació final.

El sistema general de qualificacions segueix la normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

L'honestetat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AA.VV. España Y El Mundo Esclavo (2002): (Presa, F. G., Coordinador y editor), Madrid, GRAM.
- AA.VV. Historia de las literaturas esclavas. (1997): Coordinador: Fernando Presa González. Madrid, Cátedra.
- Drosdov, T. (1997a): La literatura rusa. Desde sus orígenes hasta el siglo XVII, en F. Presa (coord.), Historia de las literaturas esclavas. Madrid, Cátedra, pp. 981-1005.
- AA.VV. El crisol de las literaturas esclavas (2012): (Mironesko Belova, E. (coord.), Granada, Universidad de Granada.
- Kropotkin P. (Ed.2017): La literatura rusa. Madrid. La linterna sorda.
- Slonim M. (Ed.2014): La literatura rusa. México. Fondo de Cultura Económica.
- AA.VV. Las lenguas y culturas de los países de la ampliación de la Unión Europea (2004): (Presa, F. G., Coordinador y editor) Madrid, GRAM, Madrid

Complementàries

- Presa, F. (coord.) (1997): Historia de las literaturas eslavas. Madrid, Catedra.
- Sokolova, L. y R. Guzmán (1995): Introducción al folklore de los pueblos eslavos. Granada, Universidad de Granada.